

November 2020

BOMENBUREN

stichting

BOMENBUURT GRIFFIOEN

Middelburg

Website: www.griffioengroen.com

Mail: stboomgrif@zeelandnet.nl

Huis Overwater

Wanneer u deze zomer vanuit de Bomenbuurt over de singel naar de wijk 't Zand reed, hebt u het vast wel gezien: huis Overwater (Langeviesingel 10) werd gerestaureerd.

De vorige bewoners (een ouder echtpaar) waren verhuisd en de woning moest eerst grondig gerenoveerd worden. Het huis is een Rijksmonument, daarom mocht bij deze restauratie aan het uiterlijk niets veranderd worden.

Het gebouw moet al heel oud zijn en is oorspronkelijk waarschijnlijk een kleine buitenplaats geweest. Rijke inwoners van Middelburg konden in de zomer door naar hun buitenplaats te gaan de stinkende binnenstad ontvluchten.

Het huis kreeg de naam Overwater. Bij de grote buitenplaats Huize De Griffioen behoorden niet alleen omliggende tuinen maar ook tuinen die, van De Griffioen uit gezien, aan de overkant van de Domburgse watergang lagen. Vandaar de naam 'Overwater' of 'Overtuin'.

Nu ligt dit huis Overwater aan de singel maar op foto's van rond 1900 is te zien dat de situatie toen heel anders was. De singel was alleen een smalle dijk. De Domburgse watergang boog vóór die dijk af naar rechts, stroomde voorlangs dit huis en kwam tegenover de 'heul' (zie hieronder) in de Vest uit. Het huis Overwater stond direct aan dit stuk watergang en was alleen via een bruggetje aan de zijkant van het huis te bereiken. De deur zit dan ook nog steeds aan die zijkant.

De 'heul' is nog zichtbaar. Het is een heel klein tunneltje onder het bolwerk door. Wanneer je goed kijkt kun je hem vanaf de singel zien. Op het bolwerk is boven de heul een plateautje met een leuning en een bankje.

Landwegen waren vroeger, zeker in de herfst en de winter, slecht te berijden. Vervoer over water ging beter. Schuitjes met landbouwproducten voeren over de watergang, bogen voor het singeldijkje rechts af, gingen langs huis Overwater, onder het bruggetje van Overwater en het bruggetje naar de Vest door, staken de Vest over en kwamen door de heul in de binnenstad. Aan de andere kant van de heul werd aangemeerd bij het Armeniaans Schuitvlot (een schuitvlot was een aanlegplaats voor smalle schuiten met een platte bodem). Zo konden de producten binnen de veilige bolwerken van de stad aan de man gebracht worden.

Nu we toch op de singel zijn: Huize De Griffioen en de tuinen zijn in 1932 door de gemeente Middelburg aangekocht. De tuinen van Overwater werden de gemeentelijke kwekerij. Er stond al een oude schuur die rond

1900 gebouwd was en oorspronkelijk bij de ernaast gelegen 'Oude Visscherij' hoorde. In 1981 werd deze (witte) schuur verbouwd en werd er een nieuwe (zwarte) schuur naast gebouwd. Daarop prijkt nu met grote letters de naam 'Overwater'.

In 1996 heeft de gemeente Middelburg de kwekerij verkocht aan Arduin en tot 2017 bleef het een kwekerij die dagbesteding bood aan mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking. Daarna kwam er een Versmarkt in de schuur maar na enkele jaren moest die alweer sluiten.

Het voormalige Arduin is sinds 2019 onderdeel van 's Heeren Loo. Daardoor is nu 's Heeren Loo de eigenaar van het hele terrein, inclusief het huis Overwater en de beide schuren. Nog steeds wordt er gewerkt door cliënten met een beperking. Er is geen kwekerij meer. Nu gaat het vooral om houtbewerking en onderhoud van het uitgestrekte terrein.

Tenslotte 'De Oude Visscherij' (Langevielesingel 16). Tot het begin van de 20-eeuw werd er vóór dit huis op paling gevist. Ten behoeve van deze visserij was een steiger in de Vest aangelegd. Het plateautje tegenover 'De Oude Visscherij' is een overblijfsel van deze steiger.

We kunnen het niet laten

We kunnen het niet laten: op één dag (1 oktober) kwamen bij velen van ons twee berichten binnen over hitte, tuinen en tegels.

In "HVM nieuws"- kwartaalblad van de Huurdersvereniging Middelburg' stond onder het kopje 'Hoe ga je hitte in de woning tegen?':
"Hoe meer steen in de omgeving, hoe moeilijker het is om hitte tegen te gaan. Want stenen houden heel goed warmte vast en stralen die uit als de temperatuur in de avond zakt. Heeft u (...) veel tegels in de tuin, begin dan met tegels te verwijderen. Je kunt er dan ook een leuke tuin van maken. (...) Bomen, planten en gras helpen om de omgeving nog koeler te maken. "

En in de mail "DELTA Energie" – de maandelijkse mail met informatie en tips van de DELTA wordt gezegd:

"Veel tuinen in Zeeland liggen vol met tegels. Dat is makkelijk voor het onderhoud, maar insecten, vlinders en vogels slaan die tuinen graag over. En bij die zomerse wolkbreuk loopt u meer kans op wateroverlast. Niets is zo leuk als een lekker groene tuin waarin allerlei dieren het lekker naar hun zin hebben. En zeg nou zelf... een groene oase is toch veel leuker dan een grijze vlakte?"

Als Stichting Bomenbuurt Griffioen zijn we het hier natuurlijk van harte mee eens. En wanneer u wilt, geven we u graag adviezen over een onderhoudsvriendelijke tuin.

Bladblazen, snoeien en uw snoeiafval

Bladeren op de grasvelden verstikken het gras. Binnenkort zal dit blad op de straten geblazen worden. Daar haalt de gemeente het weer weg. Heesters snoeien kan het beste gedaan worden wanneer er geen blad meer aan de struiken zit. Daarom willen wij op 4 december nog een snoeironde hebben. Rond die datum kunt ook u uw snoeiafval kwijt op onze stortplaatsen in de Kornoeljelaan en de Olmenlaan.